

50101208 : สาขาวิชาโบราณคดีสมัยประวัติศาสตร์

คำสำคัญ : วัดธรรมิกราช/การศึกษาอายุสมัย/หลักฐานเอกสาร ศิลปกรรม และการขุดค้นทางโบราณคดี

กิตา สันต์การ : การศึกษาอายุสมัยบริเวณวัดธรรมิกราช จากหลักฐานเอกสาร ศิลปกรรม และการขุดค้นทางโบราณคดี. อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ : รศ. มยุรี วีระประเสริฐ. 107 หน้า.

การค้นคว้าอิสระฉบับนี้มีจุดมุ่งหมายที่สำคัญ คือ เพื่อศึกษาลำดับอายุสมัยของการใช้พื้นที่บริเวณวัดธรรมิกราชจากการขุดค้นทางโบราณคดี และเพื่อตรวจสอบข้อสรุปจากการศึกษาทั้งด้านเอกสาร ศิลปกรรม และการขุดค้นทางโบราณคดีที่ผ่านมา

ผลการศึกษาสามารถลำดับอายุสมัยของการใช้พื้นที่บริเวณวัดธรรมิกราชจากการขุดค้นทางโบราณคดีในปีพ.ศ.2553 ออกเป็น 4 สมัย ได้แก่ สมัยที่ 1 พุทธศตวรรษที่ 19-20 สมัยที่ 2 พุทธศตวรรษที่ 20-21 สมัยที่ 3 พุทธศตวรรษที่ 20-22 สมัยที่ 4 พุทธศตวรรษที่ 22-25 โดยเมื่อพิจารณาความสัมพันธ์สอดคล้องทางด้านอายุสมัยจากการศึกษาที่ผ่านมาทั้งด้านเอกสาร ศิลปกรรม และการขุดค้นทางโบราณคดี กับการขุดค้นทางโบราณคดีในปีพ.ศ.2553 ปรากฏหลักฐานที่มีการกำหนดอายุไม่สอดคล้องกับการ ขุดค้นทางโบราณคดีในปีพ.ศ.2553 คือ เรื่องการสร้างวัดธรรมิกราชในพงศาวดารเหนือ และการกำหนดอายุเศียรพระธรรมิกราช โดยกำหนดอายุสมัยในช่วงก่อนการสถาปนากรุงศรีอยุธยาแต่เนื่องจากพงศาวดารเหนือ และเศียรพระธรรมิกราชนั้นจัดเป็นหลักฐานชั้นรอง จึงไม่สามารถใช้เป็นหลักฐานที่ใช้ในการกำหนดอายุของการใช้พื้นที่บริเวณวัดธรรมิกราชได้อย่างชัดเจนแน่นอน แต่จากหลักฐานส่วนใหญ่เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์สอดคล้องทางด้านอายุสมัยจากการศึกษาที่ผ่านมาทั้งด้านเอกสาร ศิลปกรรม และการขุดค้นทางโบราณคดีกับการขุดค้นทางโบราณคดีในปีพ.ศ.2553 ปรากฏว่ามีความสอดคล้องสัมพันธ์กัน คือ ปรากฏการใช้ประโยชน์พื้นที่บริเวณวัดธรรมิกราชมาตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยาตอนต้นต่อเนื่องยาวนานมาจนถึงปัจจุบัน และเป็นวัดที่มีความสำคัญมากในราวพุทธศตวรรษที่ 20-22 เนื่องจากเป็นช่วงเวลาที่มีการกำหนดอายุสมัยร่วมของหลักฐานต่างๆ มากที่สุด

ภาควิชาโบราณคดี

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2554

ลายมือชื่อนักศึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ

50101208 : MAJOR : HISTORICAL ARCHAEOLOGY

KEY WORDS : WAT DHAMMIKARAJA / DATING / LITERARY, ARTISTIC AND ARCHAEOLOGY
EVIDENCE

PISA SANTADKARN : THE DATING OF WAT DHAMMIKARAJA FROM LITERARY,
ARTISTIC AND ARCHAEOLOGY EVIDENCE. INDEPENDENT STUDY ADVISOR : ASSOC.
PROF. MAYUREE VEERAPRASERT. 107 pp.

This independent study aims to study area usage at Wat Thammikarat through archaeological excavation and to prove evidences through the comparison study of previous documents, artistic evidence and archaeological excavation.

The study through archaeological excavation 2553 (B.E.) revealed that the area usage at Wat Thammikart can be chronologically divided into 4 periods: 19th -20th century (B.E), 20th -21st century (B.E), 20th -22nd century (B.E) and 22nd -25th century (B.E). Comparing to the previous studies through documents, artistic evidence and the archaeological excavation, the excavation in 2553 (B.E.) presented some uncorrelated evidences regarding the age determination of Wat Thammikart and the Head of Buddha Image, Phra Thammikarat. According to the "Nue" chronicle, Wat Thammikart was determined at the age prior to the establishment of Ayudhaya. However, the "Nue" chronicle and the Head of Buddha Image were classified as the secondary sources, so they were unable to be considered as the significant evidence in determining the area usage at Wat Thammikarat.

Moreover, the comparison studies of evidences through documents, artistic evidence and the archaeological excavation showed that the study of 2553 (B.E.) was correlated to the previous studies. There was usability of area at Wat Thammikarat since the early Ayudhaya until the present day. This temple was so significant in 20th -22nd century (B.E.) which was the period to commonly determine the age of the most evidences.

Department of Archaeology Graduate School, Silpakorn University Academic Year 2011

Student's signature

Independent Study Advisor's signature